

ΣΕΒ: Σχέδιο και τομές για τη βιομηχανία των δυνατοτήτων μας

2023/10/03 20:18 στην κατηγορία ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η βιομηχανία είναι ο παραγωγικός πυρήνας και ο πυλώνας ανθεκτικότητας κάθε σύγχρονης οικονομίας, με πολύ-επίπεδα οφέλη για όλη την κοινωνία.

Σε ένα κόσμο που αλλάζει συνεχώς αναδεικνύει την ανθεκτικότητά και τον κομβικό της ρόλο στην οικονομική ανάκαμψη με τρόπο συμπεριληπτικό και βιώσιμο.

Η βιομηχανία κρατάει ζωντανή την περιφέρεια, προσφέροντας ένα μεγάλο αριθμό καλών θέσεων εργασίας, αλλά και αμοιβών. Επενδύει στους εργαζόμενους και στη διαρκή τους εξέλιξη και δίνει στους νέους σταθερές δουλειές.

Σε κάθε εθνική δυσκολία, προσφέρει αρωγή σε κάθε γωνιά της χώρας με υψηλό αίσθημα κοινωνικής ευθύνης. Συμβάλει σημαντικά στα δημόσια έσοδα και δημιουργεί ευρύτερα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα μέσω της αλληλεπίδρασής της με άλλους τομείς της οικονομίας.

Η ανάπτυξη σε κλάδους όπως το εμπόριο, οι υπηρεσίες, η εφοδιαστική αλυσίδα, κ.ά., είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη βιομηχανία. Τα κατεξοχήν εμπορεύσιμα προϊόντα που δημιουργεί, είναι η βάση των εξαγωγών και της βελτίωσης του εμπορικού ισοζυγίου.

Στην εποχή της 4ης βιομηχανικής επανάστασης, πρωτοπορεί, καινοτομεί και επενδύει, συχνά πριν από τους υπόλοιπους κλάδους της οικονομίας. Τέλος ηγείται της προσπάθειας για πράσινη μετάβαση και κλιματική ουδετερότητα.

Όμως, η ανοδική πορεία δεν είναι νομοτελειακή μιας και η βιομηχανία είναι μπροστά σε νέες προκλήσεις. Για να τις αντιμετωπίσει, η Ελλάδα πρέπει να ανέβει κατηγορία στην ανάπτυξη, με σχέδιο, τομές και μικρές επαναστάσεις.

Η συνεισφορά της βιομηχανίας σε αριθμούς

- **Η βιομηχανία αυξάνει το αποτύπωμά της στην οικονομία.** Το 2022 δημιούργησε το 14,4% του ΑΕΠ, έναντι 13,2% το 2010. Η μεταποίηση μόνο δημιούργησε το 10,3% του ΑΕΠ το 2022, από το 8,9% το 2010.
- **Η βιομηχανία είναι πάνω από όλα οι άνθρωποι της.** Μετά το 2014, αύξησε

τις θέσεις εργασίας κατά 31%. Πλέον, 1 στους 4 εργαζόμενους απασχολείται σε βιομηχανικές δραστηριότητες ή δραστηριότητες που οφείλονται στη βιομηχανία. Δίνει εργασία υψηλής εξειδίκευσης σε 3.500 ερευνητές πλήρους απασχόλησης έναντι 1.900 το 2011. Επίσης, προσφέρει 32% υψηλότερες μέσες αμοιβές σε σχέση με την υπόλοιπη οικονομία, επίδοση που είναι η υψηλότερη στην ΕΕ.

- **Παράγει διεθνώς ανταγωνιστικά προϊόντα** καλύπτοντας το 90% των εξαγωγών αγαθών. Η συνεισφορά των βιομηχανικών εξαγωγών στο ΑΕΠ τριπλασιάστηκε το 2022 σε σχέση με το 2010 (23,6% έναντι 8%).
- **Καινοτομεί**, διπλασιάζοντας τα τελευταία δέκα χρόνια, τις δαπάνες για Έρευνα & Ανάπτυξη.
- **Είναι διαχρονικά σημαντική πηγή επενδύσεων** με €22δισ. επενδύσεις από το 2010 σε μηχανολογικό και τεχνολογικό εξοπλισμό και €38 δισ. ύψος συνολικών επενδύσεων.. Στη δημοσιονομική κρίση συνεισέφερε το 22-25% των επενδύσεων, τη στιγμή που η συμμετοχή της στο ΑΕΠ ήταν 12%.
- **Ηγείται της προσπάθειας για πράσινη μετάβαση** και κλιματική ουδετερότητα, επενδύοντας στη μείωση των εκπομπών και στο ενισχυμένο αποτύπωμα των ΑΠΕ με αποτέλεσμα τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου πάνω από 40%, καθώς στην προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών με πράσινα χαρακτηριστικά.
- **Έχει μεγάλη αλληλεπίδραση με την υπόλοιπη οικονομία** με σημαντικά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα: Για κάθε €1 άμεσης συνεισφοράς στο ΑΕΠ, προστίθενται συνολικά €2,8 στο ΑΕΠ. Επίσης, για κάθε νέα θέση εργασίας, η απασχόληση συνολικά στη χώρα αυξάνεται κατά 3,5 θέσεις εργασίας.

Η ισχυρή και σύγχρονη βιομηχανία περνάει μέσα από την αντιμετώπιση σύγχρονων προκλήσεων

Η ανοδική πορεία της ελληνικής βιομηχανίας τα τελευταία χρόνια έχει επιτευχθεί σε ένα περιβάλλον μεγάλων προκλήσεων και ανατροπών. Με την ενεργειακή κρίση να επιβαρύνει τις ενεργοβόρες επιχειρήσεις, έρχεται στο προσκήνιο μια υπαρξιακή απειλή στην ευρωπαϊκή παραγωγή. Μια απειλή, που έχει επιδεινώσει τα ήδη υπάρχοντα δομικά προβλήματα στην Ευρώπη (μαζί και στην Ελλάδα), όπου το κόστος φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας διατηρείται σε αρκετά υψηλότερα επίπεδα των ανταγωνιστών (ειδικά των ΗΠΑ).

Μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για τη βιομηχανία στην ΕΕ (και την Ελλάδα) δημιουργείται λόγω του παγκόσμιου επενδυτικού ανταγωνισμού. Τα σημαντικά επενδυτικά κίνητρα στις ΗΠΑ σε συνδυασμό με τη σημαντική διαφορά ενεργειακού κόστους και τη δραστικά μειωμένη γραφειοκρατία δημιουργούν συνθήκες για μαζική φυγή επιχειρήσεων (κυρίως ενεργοβόρων) από την ΕΕ και το ενδεχόμενο ενός νέου

κύματος αποβιομηχανοποίησης.

Οι προκλήσεις όμως δεν αφορούν μόνο στο κόστος. Είναι πολυποίκιλες και εκτείνονται από την επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού, με περισσότερες επενδύσεις σε τεχνολογίες αιχμής, την αύξηση των εξαγωγών, την παραγωγική μεγέθυνση των μεσαίων και μικρών επιχειρήσεων, την ανάπτυξη της ικανότητάς τους να καινοτομούν, την ενίσχυση της απασχόλησης υψηλής εξειδίκευσης και τεχνολογικής έντασης, την μετάβαση σε οικονομία μηδενικών εκπομπών με προώθηση και της κυκλικής οικονομίας, και της ενεργειακής εξοικονόμησης. Παράλληλα, η εντατική ανάπτυξη σύγχρονων γνώσεων και δεξιοτήτων με επίκεντρο την παραγωγή και η συστηματική ωρίμανση συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων, πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και χρηματοδοτικών φορέων θα διαδραματίσει κρίσιμο ρόλο, τόσο για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, όσο και για την προοπτική των νέων.

Ο δρόμος μέχρι το 2030

Η ελληνική βιομηχανία βρίσκεται σε μία νέα εποχή, όπου δομικές αλλαγές μετασχηματίζουν τα διεθνή παραγωγικά οικοσυστήματα και νέες επιτακτικές προκλήσεις αναζητούν πειστικές απαντήσεις. Από τους δείκτες του ΣΕΒ ([εδώ](#)) διαφαίνονται σημαντικές δυνατότητες επιτυχίας εφόσον αντιμετωπιστούν οι σημαντικές προκλήσεις. Υπό αυτό το πρίσμα, είναι εφικτός ο μεσοπρόθεσμος στόχος του 15% του ΑΕΠ για τη μεταποίηση, και του 20% του ΑΕΠ για τη βιομηχανία. Και αυτό γιατί η θετική συγκυρία της ευρωπαϊκής προσπάθειας «επαναπατριsmού» μέρους της παραγωγής προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας στην Ευρώπη, δημιουργεί και ευκαιρίες για τη χώρα που δεν πρέπει να χαθούν. Πρόκειται για κεντρικής σημασίας ζητήματα σε μια περίοδο που ξεκινάει ο δημόσιος διάλογος σε ευρωπαϊκό επίπεδο μπροστά σε καινοφανή και πειστικά διλήμματα στη χάραξη βιομηχανικής πολιτικής πέρα από την στρατηγική αυτονομία και την πράσινη μετάβαση.

Όμως, η ανάπτυξη δεν είναι νομοτελειακή. Για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις, συγκλίνοντας με τις επιδόσεις της ΕΕ, η Ελλάδα πρέπει να “ανέβει κατηγορία” με σχέδιο, τομές και μικρές επαναστάσεις.

Προϋποθέσεις για τη βιομηχανία των δυνατοτήτων μας

1. **Μεγέθυνση** των επιχειρήσεων για περισσότερη καινοτομία, εξωστρέφεια και διεθνή ανταγωνιστικότητα
2. **Ενίσχυση των επενδύσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας με εγχώριο αποτύπωμα και δουλειές** σε πράσινες ή ψηφιακές τεχνολογίες, τεχνολογίες βελτίωσης περιβαλλοντικών επιδόσεων, παραγωγή κρίσιμων πρώτων υλών για

την απεξάρτηση από τρίτες χώρες, ώστε να αποφευχθεί η αποβιομηχάνιση

3. **Ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας** των επιχειρήσεων στην πράσινη μετάβαση με διασφάλιση ανταγωνιστικών τιμών ενέργειας.
4. **Εκσυγχρονισμός της αγοράς εργασίας και ένα άλμα μπροστά στην ανάπτυξη ταλέντου.** Η ποσοτική και ποιοτική έλλειψη εργαζομένων σε τεχνικά επαγγέλματα αλλά και σε επαγγέλματα υψηλής εξειδίκευσης πρέπει να καλυφθεί ώστε να μην εξελιχθεί σε αναπτυξιακό ανάχωμα, σε συνδυασμό με τις χρόνιες γραφειοκρατικές αγκυλώσεις στην αγορά εργασίας
5. **Ισότητα στην εργασία,** χωρίς αποκλεισμούς με ανάδειξη του πλούτου ιδεών που φέρνει κάθε εργαζόμενη/ος
6. **Δομική μείωση της γραφειοκρατίας.** Η προσέλκυση επενδύσεων βασίζεται μεν σε επιδοτήσεις, αλλά κερδίζεται με την απλούστερη λειτουργία των επιχειρήσεων. Πλέον, κανένας νόμος για τη βιομηχανία δεν πρέπει να ψηφίζεται αν προσθέτει περισσότερη γραφειοκρατία από ό,τι αφαιρεί.
7. **Έγκαιρη αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής,** που απαιτεί νέα λογική στο σχεδιασμό των υποδομών, αλλά και νέες διαδικασίες πολιτικής προστασίας και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών.